

2005 йил июлдан чиқа бошлаган

Конунчиликдаги янгиликлар

ЯНГИ ХУЖЖАТЛАРНИ
ТАҚДИМ ЭТАМИЗ

Мазкур ва бошқа хужжатларнинг тўлиқ матни билан www.norma.uz сайтидаги эркин кириладиган «Конунчиликдаги янгиликлар» рукида танишиб чиқишингиз мумкин.

БЮДЖЕТ ТҮЛДИРИЛЯПТИ

Президентнинг 2010 йил 2 апрелдаги ПФ-4211-сон Фармони билан Президентнинг айрим конун хужжатларига ўзгариш ва кўшимчалар киритилди. Уларга мувофик, конун хужжатларида белгиланган ҳолларда, хорижий валютада олинидиган давлат божи, йиғимлар ва солик бўлмаган бошқа тўловларнинг бир қисми вазириклар, давлат кўмиталари, идоралар ва хўжалик бошқаруви органлари маҳсус жамғармаларининг валюта ҳисобваракларига ўтказилиди (аввал уларнинг 85 фоизи Республика валюта жамғармаси ҳисобварагига ўтказилар эди – Президентнинг 1993 йил 31 июлдаги ПФ-635-сон Фармони). Шунингдек ундириб олинган ижро йиғими маблағларининг 20 фоизи республика бюджети даромадига, ушбу маблағларнинг 80 фоизи эса Суд департаментининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, суд ижро чилирни ижтимоӣ ҳимоя қилиш ва моддий рағбатлантириш, шунингдек суд ижро чилирни фаолиятини ва мажбурий ижро этиш тизимини янада такомиллаштириш бўйича бошқа чоратадбирларни амалга оширишга йўналтирилади (Президентнинг 2007 йил 1 ноябрдаги ПК-722-сон қарори). Хужжат билан Президент қарорларининг айрим қоидлари ўз кучини йўқотган деб топилди.

Вазирлар Маҳкамасининг 2010 йил 1 апрелдаги «Вазирлар ва идораларнинг бюджетдан ташқари жамғармаларига маблағлар ажратишни тартибга солиши чора-тадбирлари тўғрисида» 62-сон қарори билан вазирлар ва идораларнинг бюджетдан ташқари жамғармаларига йўналтирилаётган давлат божлари, йиғимлар ва солик бўлмаган тўловлардан, маъмурий ва молиявий жазолардан ажратмалар миқдорлари белгиланди.

Молия вазирлигининг Нархларни бошқарыш жамғармасини тугатиш тўғрисида қарор қабул қилинди. Белгиланишича, жамғарма маблағлари қолдиклари, шунингдек Монополиядан чиқариш давлат кўмитаси хузуридаги тугатилган тадбиркорликни кўллаб-куватлаш ва корхоналарни таркиби ўзгариши жамғармасининг маблағлари давлат бюджетига йўналтирилади. Хужжат билан 2010 йил 1 апрелдан бошлаб ҳукуматнинг айрим қарорларига ўзгаришишлар киритилди, шунингдек баъзалири ўз кучини йўқотган деб топилди.

АВТОСАНОАТ РИВОЖИ УЧУН

Республикага автотранспорт восита-ларини олиб киришни янада тартибга солиш ва маҳаллий автомобилсозлик корхоналари маҳсулотларининг рақобат-бардошлигини таъминлаш мақсадида Президентнинг 2010 йил 2 апрелдаги ПК-1316-сон қарори билан Президентнинг баъзи қарорларига ўзгариши ва кўшимчалар киритилди. Чунончи, фойдаланилган автомобилларга (тиббий мақсадлари учун маҳсус мўлжаллланган

автомобиллардан ташқари) импорт божхона божининг фоиз ставкаси 40%га қадар оширилди. Янги автомобиллар учун назарда тутилган 20 фоизли ставка эса 30 фоизга қадар оширилди. Бундан ташқари, ишлаб чиқарилганига 2 йил ва ундан кўп вақт бўлган айрим тоифадаги янги автомобилларга эса ишлаб чиқарилган вақтидан бошлаб 3 йилдан 7 йилгача фойдаланиша бўлган автомобиллар учун белгиланган акциз солиги ставкалари кўлланилади (2,4 АҚШ доллари/куб см ўрнига 4,8 АҚШ доллари/куб см).

БАНКЛАР УЧУН ДАСТУР

Президентнинг 2010 йил 6 апрелдаги «Банк тизимининг молиявий барқарорлигини янада ошириш ва инвестициявий фаоллигини кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида» ПК-1317-сон қарори билан «2010 – 2012 йилларда тижорат банкларини янада капиталлаштириш ва инвестициявий фаоллигини кучайтириш чора-тадбирлари дастури» маъқулланди (чоп этилади). Хужжат билан 2011 йил 1 январдан бошлаб янгитдан ташкил этилаётган тижорат банклари учун – сўм эквивалентида 10 млн еврогача, ҳусусий банклар учун – сўм эквивалентида 5 млн еврогача устав капиталининг энг кам миқдорлари белгиланди.

Тижорат банклари томонидан, шу жумладан бошқа инвесторлар иштироқида банкрот хўжалик субъектлари негизида ташкил этилган корхоналарга, янги инвесторларга сотилгунга қадар, улар давлат рўйхатидан ўтган пайдан бошлаб уч йилдан кўп бўлмаган муддатга қўйидаги ҳуқуқлар берилди: Президентнинг «Иқтисодий ноҷор корхоналарни тижорат банкларига сотиш тартибини тасдиқлаш тўғрисида» (2008 йил 19 ноябрдаги Ф-4010-сон) фармойишининг 2-банди асосида берилган имтиёзлар бўйича мол-мулк солиги суммасини корхона харажатларига киритмасли; Президентнинг 2008 йил 28 ноябрдаги ПФ-4058-сон Фармонига мувофик, асосий воситалар ва номоддий активлар бўйича амортизация ажратмаларини ўрнатилган меъордан камроқ ҳисоблаш.

ФАРМАЦЕВТЛАР
УЧУН МУДДАТ

Президентнинг 2010 йил 7 апрелдаги «Фармацевтика ва тиббиёт фолиятига лицензия берини тартибга солиши чора-тадбирлари тўғрисида» ПК-1319-сон қарори (чоп этилади) билан фармацевтика фаолиятини амалга ошириш ҳуқуқини берувчи лицензия юридик ва жисмоний шахсларга 5 йил

2-бетда

Конун ижодкорлари нималар устида ишлашмокда

Конунчилик палатасининг Конунчилик ва суд-хукуқ масалалари кўмитаси яқинда ўтказган семинар қонун лойиҳалари устида олиб бориладиган ишларни такомиллаштиришга, лойиҳаларни тайёрлаш юзасидан парламент кўмиталарининг масъуллигини оширишга багишиланди. Тадбирнинг бир жиҳати сабоқ ҳусусиятини ҳам касб этди, негаки парламентга қонун ижодкорлиги билан боғлиқ ишларда амалий кўнинмаси бўлмаган янги депутатлар келишган. Семинардан кўзланган асосий мақсад, унинг ташкилотчилари назарда тутганидек, қабул қилинаётган қонунларнинг сифатини яхшилашдан иборат эди.

УСТУВОРЛИКЛАРНИ
БЕЛГИЛАБ ОЛИБ

Янги чакириқ парламентининг куйи палатаси депутатлари қонун лойиҳаларини Олий Мажлис кўмиталарида муҳокама этиш механизмини яхшилашни режалаштирумокдадар. Қонунчилик ва суд-хукуқ масалалари кўмитаси аъзоси, юридик фанлар доктори, Миллий тикланиш партиясининг парламентдаги фракцияси аъзоси Олим ОҚИЛОВ билан

сұхбатимиз ўзгаришлар қанчалик теранлик касб этиши ва бу ўзгаришларга олиб келган сабаблар ҳақида бўлди:

– Ўйлашимча, биринчи навбатда Конунчилик палатасига қонун лойиҳасини киритиш тартиби ҳамда қонунни биринчи ўқишида қабул қилиш тартиб-таомиллари такомиллаштирилмоғи лозим, бунда унинг долзарблиги, зарурлиги ва бамавридлиги даражасига таянмоқ керак.

Сир эмаски, қонун хужжатларимизда долзарб бўлмаган, амалиётда ишламаётган нормалар ҳам бор. Мазкур нормалар бир вақтлар ҳақиқий воқеилика баҳо бермай туриб, қонун хужжатларини ривожлантириш концепциясининг истиқболини аниқ ўйламаган ҳолда қабул қилинганидан далолат беради. Шу боис Конунчилик палатаси даставал қонунчилик фаолиятининг энг муҳим устуворликарини, кеччикириб бўлмайдиган йўналишларини белгилаб олиши зарур. Шундан кейингина қонун хужжатларини тайёрлаш режаларини тусса бўлади. Конунчилик ташаббуси ҳуқуқининг барча субъектларининг қонун яратиш фаолиятига муносабати ҳам айни шу таҳлилда бўлмоғи керак. Булар бўштоброқ, келгусида ишламайдиган нормалар қабул қилинишидан холи бўлиш имконини беради.

– Қонун лойиҳаларини муҳокама этишинг аввали муддатлари сақланиб қоладерадими?

– Биласизми, биринчидан, қонун ижодкорлиги самарадорлигини саноат ишлаб чиқарилади. Ҳамми билан ўлчаш тўғри бўлмайди. Ихтимоӣ-сиёсий ҳаётнинг энг муҳим йўналишлари бўйича давлатимизнинг олий хужжатлари – қонунларни қабул қилишда шошқалокликка йўл қўйиш тўғри эмас. Ҳамдустлик мамлакатларидаги баъзи

**СОЛИҚЛАР
БУХГАЛТЕРИЯ
ХУҚУҚ**

қўшниларимиз мустақилликнинг дастлабки ўн йили мобайнинда бир неча минг қонунни қабул қилгани бунга мисол бўла олади. Бу миқдор кўрсаткичи мазкур мамлакатлар ривожланишида катта аҳамият касб этаний йўқ.

Бизга келганда, менинг фикримча, конунчиликда айрим қонун лойиҳаларини, айниқса кодификация ҳусусиятига эга бўлган қонун лойиҳаларини босқичма-босқич қабул қилиш ва шу йўсунда амалиётга жорий этишдан кенгроқ фойдаланиш мумкин. Дарвоқе, бундай амалиёт Фуқаролик кодексини ишлаб чиқиш ва қабул қилишда анчагина самара берган.

– Амалиётда муҳим норматив хужжатларнинг лойиҳалари у ёки бу инстанцияларда баъзан узоқ муддат қолиб кетади. Қонун лойиҳаларини киритиш ва кўриб чиқиши жараёнларига депутатлар томонидан киритилаётган ўзгаришларда лойиҳаларнинг ушланиб қолиши асослигини бирон бир тарзда назорат қилиш кўзда тутилмоқдами?

– Конунчилик ташаббусининг бир субъекти жорий давр учун бениҳоя муҳим қонун лойиҳаси узоқ вақт қолиб кетаётганлигидан келиб чиқиб, депутатлар ўзларига берилиган қонунчилик ташаббуси конституциявий ҳуқуқидан фойдаланишлари мумкин ва фойдаланишлари ҳам керак. Парламент куйи палатасининг барча кўмиталари ва сиёсий партияларнинг парламентдаги фракциялари бунда маъни ва эҳтиёж борлигини кўриб, бугунги кунда амалда шундай қилмоқдадар ҳам. Масалан, бизнинг фракциямиз ҳозиргача ўнлаб қонун лойиҳаларини муҳокамага киритди. Ҳолбуки, янги чакириқ парламенти ишга энди-энди киришмокда хисоб...

– Қонун лойиҳаларини иккинч ва учинчи ўқишида қабул қилишда филологик баҳс-мунозаралар, сўз ва иборалар устидаги тортишувлар кўпинча уларни ушлаб қолади. Моҳият эътибори или буларнинг ҳаммаси техникавий иш: матн парчаларини бирбирига мувофиқлаштириш, тушунча ва атамаларни бирхиллаштириш, тилишнослик, стилистика ва орфография йўналишида таҳририй тузатишлар, менинг назаримда, шу соҳа мутахассислари томонидан олдинроқ амалга оширилиши керак, ана шунда ҳафтада бир-икки кунга чўзилиб кетадиган ялпи мажлислар вақтида Конунчилик палатаси тўлиқ таркибда бундай масалалар

3-бетда

1-2-бетлар

Конун хужжатларига
қисқа шарҳ

\$ 1 = 1563,26 сўм

1, 3-бетлар

Депутатлар қизғин
иши жараёнидаги

€ 1 = 2104,77 сўм

4-бет

Маслаҳатни
юрист беради

£ 1 = 2384,44 сўм

5-6-бетлар

Атроф муҳит
“саломатлиги” йўлида

¥ 10 = 169,86 сўм

УСТУВОРЛИКЛАРНИ БЕЛГИЛАБ ОЛИБ

1-бетда билан шуғулланиб
үтиришига ҳожат
қолмайды.

– Конунларга грамматика, стилистика ва бошқа йұналишда қылладын таҳрір, тузытиш ва ўзгартыштар юридик техниканың мұхым элементлериден биридей. Конун тилига лингвистика нұктаи назаридан қараб бўлмайди. Агар юридик матнни лингвистика тузытиб чиқадиган бўлса, қовун тушириб қўйиши ҳам ҳеч гап эмас.

Чет эл парламентаризми тажрибаси шундан далолат беради-

ки, улар қонун лойиҳасини үзил-ке-сил, мұкаммал мароммата етказиш учун лингвистларга эмас, балки қонунларнинг юридик техникаси соҳасидаги мутахассисларга топширишади. Бундан ташқари, қиёсий қонуншунослик, фарбона ибора билан айтганда, компаративистика деган алоҳида фан бор. Мен ҳам шу фан намояндасиман. Бу фан юридик техниканың бирон бир элементига риоға этипаслик қонун са-марасизлигига олиб келишидан огохлантиради.

Таассуфки, мамлакатимида ҳозирча бундай соҳа мутахассислари

кам, юридик олий ўқув юртларимизда ҳам шундай мутахассислар тайёрланмаяпты. Натижада ҳозирги вақтда куйи палата депутатлари Атамашунослик комиссияси мутахассислари ёрдамда қонун лойиҳалари мұхокамасининг ҳамма босқичларида қонунчилар таҳрири билан шуғуланишга мажбур бўлмоқдалар. Табиийки, бу жараёнга бизнинг Қонунчилар ва суд-хуқук масалалари кўмитамиз ҳам ўз хиссасини қўшиб келмоқда.

– Кейинги йилларда парла-

мент ўз эътиборини, таъбир жоиз бўлса, тўғридан-тўғри амал қиласидиган қонунлар яратишига қаратмоқда. Бу хусус-да сизнинг фикрингиз қандай?

– Менимча, ижтимоий муносабатларни норматив-хуқуқий тартибга солишининг ҳозир амал қилиб турган тизими (қонун – қонуности хужжати – идоравий хужжат – маҳаллий давлат ҳокимияти органи хужжати) ҳозирча ўзини оқламоқда. Бинобарин, у қонунга итоаткорлик ва хуқуқий саводхонликнинг бугунги кунда қарор

топган умумий даражасига мос келади. Вақтлар келиши билан хуқуқий давлатнинг ана шу иккى компоненти, айтайлик, ривожланган хорижий мамлакатлар даражасига тенглашади. Ана шунда норматив-хуқуқий хужжатлар турлари сонини қисқартириб, иккى босқичли норма ижодкорлигига ўтиш ҳакида ўйлаб кўриш мумкин. Бу эса фақатина қонунлар ва давлат раҳбарининг фармонлари норматив, норма ҳосил этувчи хусусиятга эга бўлиб қолишини ва табиийки, тўғридан-тўғри амал қилишини англатади.

Қонунчилик палатасининг Аграр ва сув хўжалиги масалалари кўмитаси томонидан уруғчилик ва селекция муаммоларига багишлаб ўтказилган давра сұхбатида депутатлар билан бирга Президент Девони, Вазирлар Маҳкамаси, Фанлар академияси, Соғлиқни сақлаш, Қишлоқ ва сув хўжалиги, Адлия вазирларлари, Давлат божхона кўмитаси, «Ўзпахтасаноат» ўюшмаси, бир қанча илмий-тадқиқот муассасалари ва олий ўқув юртлари вакиллари иштирок этдилар. Маҳаллий бозорнинг уруғлик етказиб берувчиларга боғлиқлиги, трансген экинларнинг амалиётга кириб келаётганини билан боғлиқ муаммоли жиҳатлар ҳамда вазиятни миллий қонун хужжатларига тузатиш ўйли билан ўнглаб олиш имкониятлари мұхокама қилинди. Йирсий-модификацияланган организмлар ҳақида ҳамда биотехнологияларни кўллаш одоби тўғрисида янги қонунлар ишлаб чиқишига қарор қилинди.

УРУҒЧИЛИК ЭЪТИБОР ТАЛАБ ЭТАДИ

«ПОМИДОРЛАР БОСТИРИБ КЕЛМОҚДА»

Орип ШАРИПОВ, Аграр ва сув хўжалиги масалалари кўмитаси аъзоси, ЎзЛиДепнинг парламентдаги Фракцияси аъзоси

– **Мазкур тармоқдаги ҳозирги вазиятни қандай баҳолайсиз?**

– Уруғчилик соҳаси анчагина эътиборни талаб этади. Оддий одамларга сезилмаётган бўлса-да, мутахассислар учун равшан кўриниб турган нарса – озиқ-овқат экинлари уруғликларини олиб келиш орқали аграр секторимизга сезиларни даражада ташки мұхит таъсири кучаймоқда. Техник экинларда масала унчалик кескин эмас, чунки бу соҳадаги аграр сиёсатимиз давлат даражасида ҳимоя этилган. Биз чигит билан ўзимизни ўзимиз тўлиқ таъминлаймиз. Фалла борасида ҳам шундай. 1994 йили мамлакатимиз Президенти ташаббуси билан Андиконда «Фалла» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ташкил этил-

ган бўлиб, у ҳам дон экинлари уруғчилигини, мамлакатимизнинг маҳаллий иқлим шароитларига мос навлар репродукциясини ривожлантириш юзасидан мудайин иш олиб бормоқда. Бироқ сабзавотчилик ҳозирги кунда асосан четдан келтирилаётган уруғликлар билан таъминланмоқда.

– **Бунинг нимаси ёмон?**

– Ҳозирги кунда чет элларда биотехнология жуда кучайган. Бизда ҳам бундай технология ривожланмоқда, бу йұналишдаги тадқиқотлар шахсан мамлакатимиз Президенти томонидан қўллаб-куватланмоқда. Лекин, биринчидан, бизнинг мутахассислар нисбатан ёш, мамлакатимизда генетика энди-энди фундаментал даражада ўрганилмоқда ва ҳозирча ўз ривожида амалий фан даражасига етганича йўқ. Генетика бўйича ривожланган миллий мактабимиз мавжуд эмас. Шу сабабли кейинги йилларда хориждан жуда кўп уруғликлар келтирилмоқда. Бу навлар бир қараганд, яхши ҳосил бергани билан ҳозирча улардан уруғлик олиб бўлмаяпти.

Одатда бу навлар чатиштирма, дурагай навлар бўлиб, биринчи авлоди яхшигина ҳосил беради, аммо иккичи авлодидан кутилганидек ҳосил ололмайсиз. Натижада уруғлик етказиб берувчиларга қарамлик юзага келади. Ўз навбатида, четдан келтирилаётган уруғликлар мамлакатимизда уруғчиликни ривожлантиришга қизиқиши сўндиради. Биздаги экиб келинаётган, анъянавий навлар бозорбоп, даромадгир навлар билан беллаша олмайди, (холбуки хориж навлари ҳосили қайта ишлеш учун одатда яроқсиз ҳисобланади). Бунинг устига ҳар йили хориждан уруғлик етказиб берувчиларга мурожаат қилишга мажбур бўламиз.

Бу орада ўзимиздаги генофонд йўқола боради.

Мазкур тармоқ ҳозирги кунда иккита қонун – 1996 йилда қабул қилинган «Селекция ютуклари тўғрисида»ги ва «Уруғчилик тўғрисида»ги қонунлар билан тартибга солинади. Бошқа қонун хужжатлари, айтайлик, «Муаллифлик хуқуки ва турдош хуқуқлар тўғрисида»ги Қонун ҳамда солик тўғрисидаги қонун хужжатлари бу соҳага бевосита эмас, билвосита дахл этади. Эндиликда уруғчиликка тор доирада, бинобарин, фақатгина бир тармоқ сифатида қараб бўлмайди. Уруғчилик аслида мамлакатимизнинг озиқ-овқат ва иқтисодий хавфсизлиги, минтақаларни барқарор ривожлантириш билан боғлиқ сиёсатидир.

Кўмита маҳлисида ген мұхандислиги ёки биотехнологиялар тўғрисида қонун ишлаб чиқиш (ҳозирча бизда бундай қонун йўқ), шунингдек биотехнологиялардан фойдаланиш одоби тўғрисида қонун яратиш тавсия этилди. Кўмитамиз олинган материалларни таҳлил этишда давом этади, балки амалдаги қонунларга қандайдир ўзгариши ва қўшимчалар киритилар.

«ХУФИЁНА ГЕНЛАР»

– **Мамлакатимизда ирсий-модификацияланган, трансген экинлар етиширилмоқдами? Айтайлик, бизда ҳам шу хилдаги гўза ёки сабзавотлар борми?**

– Буғунги кунда АҚШ, Канада, Аргентина, Бразилия, Хиндистон ва Хитой трансген экинлар етиширишда пешқадамлик қиласидар. Жаҳонда етиширилаётган асосий ирсий-модификацияланган экинлар соя, маккажӯҳори ва пахтадир. Лекин бизда ўзимизнинг трансген экинлар етиширилмайди. Биз бутунлай бошқача, беозорроқ усуулларни ҳамда биотехнологияларни кўлламоқдамиз, бинобарин чатиштириш, чанглаш, бошқа анъянавий варианлардан фойдаланмоқдамиз.

Бизда «Озиқ-овқат маҳсулотининг сифати ва хавфсизлиги тўғрисида»ги Қонун амал қилиб турибди. Озиқ-овқат соҳасидаги пухта назорат Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Давлат санитария-эпидемиология хизмати, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирилиги хузуридаги Ветеринария давлат бош бошқармаси ҳамда ўсимликлар карантини бўйича давлат бош инспекцияси, шунингдек Ўзбекистон стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш агентлиги томонидан олиб борилмоқда. Трансген экинларнинг биология соҳасига таъсирини Табиатни мухофаза қилиш давлат кўмитаси кузатиб боради. Табиийки, текширилмаган ирсий-модификацияланган маҳсулотларнинг чегара орқали олиб ўти-

лиши йўлига Давлат божхона қўмитаси мұайян даражадағов солмоқда. Аммо бу борада контрабанда йўли борлигидан кўз юмб бўлмайди. Масалан, гуллар, помидорлар, полиз экинлари ва бошқа баъзи қишлоқ хўжалиги экинлари уруғликлари кўпинча хуфиёна тарзда олиб кирилмоқда.

– **Трансген экинлар биологик мұхитга таъсир этиши мумкини?**

– Ҳа. Улар одатда жуда тез ўсиши, жадал ривожланиши билан ажralиб туради. Ўсимликлар силсиласида кучли обьект пайдо бўлса, кучизроғини сиқиб чиқариши турган гап.

– **Вазиятни яхшилаш учун нималар қилишни режалаштироқмасизлар?**

– Янги чакирик депутатлари эндигина атрофларига мутахассисларни жамлаш, тегиши ахборотлар тўплашга, таҳлилий материаллар ва соҳа муаммоларини ўрганишга киришдилар. Уруғчилик бўйича, тармоқнинг моддий-техника таъминоти ва бу соҳадаги иқтисодий мұносабатлар юзасидан семинарлар, конференциялар ва давра сұхбатлари шаклида яна бир туркum учрашувлар, шу жумладан халқаро учрашувлар ўтказишга қарор қилинди. Трансген экинлар бўйича алоҳида иш олиб бориш зарур. Бу тадбирлар туркum пухта ва кучли норматив-хуқуқий базани шакллантириш билан якунланмоғи керак.

КОДЕКС ҚАЕРДА ҚОЛДИ?

– Уруғчилик мавзусини бирон фурсат қўйиб турайлик... Сиз Қонунчилек палатаси Аграр қўмитасининг аъзосисиз, стажли депутатлар қаторига кирасиз, бинобарин, ерга оид каттагина туркумдаги хужжатлар қаерда қолиб кетганини билан боғлиқ вазиятни аниқлаштириб беришингиз мумкин. Хусусан, янги таҳрирдаги Ер кодексининг лойиҳаси, бу хужжат қабул қилиниши мұносабати билан Фуқаролик кодексига киритиладиган ўзгаришлар, шунингдек кўчмас мулкка бўлган хуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисидаги қонун лойиҳаси назарда тутилмоқда...

– Йўқ, бу борадаги ишлар давом этмоқда. Кодекс лойиҳаси бир йиллик иш эмас, қолаверса, бизда ҳозирча амалдаги қонун хужжатларига таяниш имконияти бор. Вақт тамомила бошқа ўзгаришларни талаб қилаётганини эса бутунлай бошқа гап: чиндан ҳам янги воқеликлар юзага келди, бозор мұносабатлари ривожланиб бормоқда, қишлоқда туб таркибий ўзгаришлар содир бўлмоқда... Конунчилек палатаси ҳадемай бу йұналишдаги туркum хужжатларни кўриб чиқиш учун қабул қилиб олади, деб ўйлайман.

Интервьюлар махсус мұхбири миз Юлия ЯШИНА тайёрланди. Муаллиф фотолари.

СУД ҲАЛ ҚИЛА ОЛАДИ

2 «Микрокредит ташкилотлари тўғрисида»ги Конун (2006 йил 20 сентябрдаги ЎРК-53-сон) 9-моддаси биринчи қисми билан белгиланишича, конун ҳужжатларида назарда тутилган ҳолларда микрокредит ташкилоти микромолиявий хизматлар кўрсатиш фаолиятни* лицензия олганидан кейин амалга оширади.

Вазирлар Маҳкамасининг «Микромолиявий хизматлар бозорини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида» қарорига (2007 йил 19 февралдаги 37-сон) мувофиқ:

2007 йил 1 апрелдан бошлаб республика ҳудудида Марказий банкнинг тегишили лицензиясиз микрокредит ташкилотлари фаолияти амалга оширилишига йўл қўйилмайди;

ариза кўриб чиқилганилиги учун лицензия талаборидан энг кам ойлик иш ҳақининг бир баравари миқдорида йигим ундирилади;

микрокредит ташкилотлари фаолияти амалга оширилиши ҳукуқига лицензия берилганлиги учун тўлов кунида конун ҳужжатларида белгиланган энг кам ойлик иш ҳақининг икки баравари миқдорида давлат божи ундирилади.

2007 йил 17 июлядаги ЎРК-102-сон Конун билан Амалга оширилиши учун лицензиялар талаб қилинадиган фаолият турларининг рўйхати (Олий Мажлиснинг 2001 йил 12 майдаги 222-II-сон қарорига 1-илова) микрокредит фаолияти билан тўлдирилган.

Микромолия хизматлари кўрсатадиган ташкилотлар учун лицензиясиз фаолиятни амалга оширганлик учун жавобгарлик қайси даврдан бошланади?

— Вазирлар Маҳкамасининг қарори (2007 йил 19 февралдаги 37-сон, бундан кейин – 37-сон қарор) 3-бандининг иккичи хатбошига мувофиқ Марказий банкка рес-

публикада рўйхатдан ўтказилган ва микрокредит ташкилотлари фаолиятини амалга оширадиган юридик шахсларни хатловдан ўтказиши 2007 йил 1 апрелгача бўлган

*«МКТ тўғрисида»ги Конунга мувофиқ, микрокредит ташкилоти қўйидаги турлардаги микромолиявий хизматлар кўрсатиши мумкин:

микрокредитлар ёки микроқарзлар бериш;

қарз мажбуриятларини сотиб олиш ва сотиш (факторинг);

микрокредит ташкилоти лизинг берувчи сифатида иштирок этадиган миқролизинг (молия ижараси);

конун ҳужжатларида ҳукуқи ғарбия турдаги микромолиявий хизматлар кўрсатиш, шу жумладан истемол кредитлари бериш;

микрокредитлар, микроқарзлар, миқролизинг бериш ва бошқа микромолиявий хизматлар кўрсатиш билан боғлиқ маслаҳат ва ахборот хизматлари кўрсатиш.

**Узбекистон Республикаси Олий Мажлиснинг 2001 йил 12 майдаги 222-II-сон қарорининг рўйхати тўғрисида»ги 222-II-сонли қарорининг 1-иловасига ўзгариши ва қўшимчалар киритиш ҳақида» 2007 йил 17 июлядаги ЎРК-102-сон Конунга мувофиқ.

муддатда тугаллаш ва уларга конун ҳужжатларида белгиланган тартибда тегишили лицензия бериш ҳусусида кўрсатма берилиди. Ушбу қоиданинг мазмунидан тушунарлики, микромолия хизматлари кўрсатадиган бъзи бир ташкилотлар «Микрокредит ташкилотлари тўғрисида»ги Конунга мувофиқ лицензия олгандан кейин ушбу фаолият билан шуғулланмаганлар. Бунинг устига Конуннинг ўзида кўрсатилишича, улар ушбу фаолиятни лицензия олингандан кейин конун ҳужжатлари билан белгиланган ҳолларда амалга оширганлар. Микрокредитлар бериш бўйича фаолият ана шундай ягона ҳол бўлган (ушбу мавзуга оид «Ким қарз беради?» материали «Норма маслаҳатчи»ниң 2007 йил 9 январда-

ги 1-сонида босилган). Шундан ке-либ чиқиб 37-сон қарорда барча микрокредит ташкилотларининг МБ лицензиясини олишлари ва улар фаолиятини ҳужжатда белгиланган сана кўрсатилган лицензиясиз амалга ошириши тақиқлаш зарурлиги кўрсатилди.

Ушбу ҳужжатнинг 5-банди билан Фаолиятнинг айрим турларини лицензияловчи органлар рўйхати (Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 28 июнядаги 236-сон қарори билан тасдиқланган) «Марказий банк» бўлими энди микрокредит ташкилотларининг фаолияти ҳам лицензияланиши кераклиги тўғрисидаги қоида билан тўлдирилсан деб белгиланди. Кўрсатилган Конунга тегишили ўзгариши ва қўшимчалар анча кейин (2007 йил 17 юнда) киритилганлиги далили мазкур ҳолда аҳамиятга эга бўлмаслиги керак.

Лицензиясиз фаолиятни амалга оширганлик учун микрокредит ташкилотларини, 37-сон қарорда кўрсатилгандек, 2007 йил 1 апрелдан бошлаб жавобгарликка тортиш керак деган хуносага келиш мумкин, ушбу ташкилотлар томонидан лицензиясиз микрокредитлар берилган ҳоллар бундан мустасно, чунки кредитлашни мажбурий лицензиялаш микрокредит ташкилотлари фаолияти тўғрисида мөъёрий-ҳукуқий ҳужжатлар чиқишидан анча олдин белгиланган.

Бирор зарурат бўлганда ушбу хуносадан юзасидан баҳс қилиниши мумкин, чунки «Фаолиятнинг айрим турларини лицензиялаш тўғрисида»ги Конун (2000 йил 25 майдаги 71-II-сон) 7-моддасининг иккичи қисмига кўра амалга оширилиши учун лицензия талаб қилинадиган фаолият турлари конун ҳужжатлари билан белгиланади. «Норматив-ҳукуқий ҳужжатлар тўғрисида» Конуннинг (2000 йил 14 декабрдаги 160-II-сон) 27-моддасига мувофиқ

эса норматив-ҳукукий ҳужжатлар орқага қайтиш кучига эга эмас ва улар амалга киритилганидан кейин юзага келган муносабатларга нисбатан татбиқ этилади. Конуннинг амал қилиши, бу Конунда тўғридан тўғри назарда тутилган ҳоллардагина, у амал қилишигача жорий этилган муносабатларга татбиқ этилади. Агар Конун уларни содир этиш пайтида кўрсатилган жавобгарликка олиб келмаган ёки анча енгил жавобгарликка олиб келган ёхуд юридик ва жисмоний шахсларга моддий зарап етказган ҳаракатлар учун юридик ва жисмоний шахсларнинг жавобгарликни жорий этиш ёки уни қаттилаштириши назарда тутса, орқага қайтиш кучини беришга йўл қўйилмайди.

Лицензияланадиган фаолият турлари Амалга оширилиши учун лицензиялар талаб қилинадиган фаолият турларининг рўйхати (Олий Мажлиснинг 2001 йил 12 майдаги 222-II-сон қарори билан тасдиқланган) билан белгиланган. Агар микрокредит ташкилотларининг лицензияланадиган фаолияти кўрсатилган Рўйхатга 2007 йил 17 юнадаги киритилганлиги** ва унга «Фаолиятнинг айрим турларини лицензиялаш тўғрисида» Конун ва «Норматив-ҳукуқий ҳужжатлар тўғрисида»ги Конун қоидаларини кўллашни ҳисобга олсан, микрокредит ташкилотлари лицензиясиз фаолиятни амалга оширганлик учун 2007 йил 17 юндан бошлаб жавобгарликка тортилади деган хуносага келиб чиқади, бундан улар лицензиясиз микрокредитлар берган ҳоллар мустасно.

Микрокредит ташкилоти қайси пайтидан бошлаб лицензиясиз фаолиятни амалга оширганлик учун жавобгар бўлиши ҳусусида низо юзага келса, бу фақат судда аниқланади.

Артём АДЕЕВ,
«Norma» МЧЖ
эксперт-юристи.

МЕХМОНХОНАГА ТУРИСТЛАР ҚЎНМАСА

? «КАРООР INTERNATIONAL» МЧЖ Тошкент шаҳрининг Мирзо Улугбек туман ҳоқимлигига рўйхатдан ўтказилган ва меҳмонхона хизматлари кўрсатиш бўйича устав фаолиятини амалга оширади. ХХТУТ бўйича асосий фаолият тури 90220-«Мехмонхона ҳўжалиги».

Олий Мажлиснинг 2001 йил 12 майдаги 222-II-сон қарори билан тасдиқланган Лицензияланадиган айрим фаолият турлари рўйхатида меҳмонхона хизматлари кўрсатиш учун лицензия олиш назарда тутилмаган.

Жамиятимиз экскурсиялар ташкил қилиш билан шуғулланмайди, туризмга ихтисослашмаган, туристик виза билан келадиган фуқароларни қабул қилимайди ва меҳмонхонада жойлаштирумайди, бундан кейин ҳам туристик фаолият билан шуғулланиши ниятида эмас.

Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 11 ноябрдаги 497-сон қарори билан тасдиқланган Туризм фаолиятини лицензиялаш тўғрисида низомда айтилишича, туризм фаолиятига саёҳатлар, экскурсиялар ва улар билан боғлиқ хизматларни ташкил этишига доир фаолият (туристик агентлар, туроператорлар, сайёхлик ташкилотлари, меҳмонхоналар, кемпинглар ва бошқа жойлаштириш воситалари, туризмга ихтисослашмаган бошқа ташкилотлар) тегишили бўлади.

«Туризм тўғрисида»ги Конуннинг (1999 йил 20 августдаги 830-I-сон) 3-моддасида эса туристик фаолиятга саёҳатлар ва улар билан боғлиқ хизматларни ташкил этиши борасидаги фаолият (туристик агентлар, туроператорлар, экскурсия ташкилотлари, меҳмонхоналар, кемпинглар ва бошқа жойлаштириш воситалари, туризмга ихтисослашмаган бошқа ташкилотлар) (1999 йил 20 августдаги 830-I-сон «Туризм тўғрисида»ги 830-I-сон Конун 3-моддасининг тўртнчи хатбошиси, ВМнинг 2003 йил 11 ноябр-

та шунунтириб берсангиз, туристик фаолият билан шуғулланмайдиган меҳмонхона лицензия олиши кераки ёки у давлат рўйхатидан ўтиш гувоҳномаси асосида ишлани мумкини?

«КАРООР INTERNATIONAL» МЧЖ раҳбарияти.

— Ўзбекистон Республикасида меҳмонхона хизматлари кўрсатилиши қоидаларининг «Комунал хизмат кўрсатиш вазирлиги томонидан тасдиқланган, АВ томонидан 1998 йил 12 январда 389-сон билан рўйхатдан ўтказилган» 1.3-бандига мувофиқ меҳмонхона конун ҳужжатларида назарда тутилган муддат мобайнида, рўйхатдан ўтган жойидан қатби назар, фуқароларнинг вактнча яшами учун мўлжалланган. Меҳмонхона хизматларини кўрсатиш бўйича фаолиятнинг ўзи лицензияланмайди, чунки у Амалга оширилиши учун лицензиялар талаб қилинадиган фаолият турларининг рўйхатида (Олий Мажлиснинг 2001 йил 12 майдаги 222-II-сон қарори билан тасдиқланган, бундан кейин – Рўйхат) назарда тутилмаган. Бироқ, туристик фаолият тўғрисидаги амалдаги конун ҳужжатлари мөъёларига асосланиб, ҳар қандай меҳмонхона бундай лицензияга эга бўлиши керак деган хуносага келиш мумкин, чунки

туристик фаолият – конун ҳужжатлари талабларига мувофиқ саёҳатларни ва улар билан боғлиқ хизматларни ташкил этиши борасидаги фаолият (туристик агентлар, туроператорлар, экскурсия ташкилотлари, меҳмонхоналар, кемпинглар ва бошқа жойлаштириш воситалари, туризмга ихтисослашмаган бошқа ташкилотлар) тегишили бўлади.

даги 497-сон қарори билан тасдиқланган Туристик фаолиятни лицензиялаш тўғрисида низомнинг 2-банди);

туристик хизматлар – туристик фаолият субъектларини жойлаштириш, овқатлантириш, транспорт, ахборот-реклама хизматлари кўрсатиш борасидаги, шунингдек туристларнинг эҳтиёжларини қондиришга қаратилган бошқа хизматлари («Туризм тўғрисида»ги Конун 3-моддасининг ўнинчи хатбошиси);

турист – Ўзбекистон Республикаси худуди бўйлаб ёки бошқа мамлакатга саёҳат қилувчи (доимий истиқомат жойидан туризм мақсадида жўнаб кетган) жисмоний шахс («Туризм тўғрисида»ги Конун 3-моддасининг учинчи хатбошиси);

туризм – жисмоний шахснинг доимий истиқомат жойидан соғломлаштириш, маърифий, касбий-амалий ёки бошқа мақсадларда борилган жойда (мамлакатда) ҳақ тўланадиган фаолият билан шуғулланмаган ҳолда узоги билан бир йил муддатга жўнаб кетиши (саёҳат қилиши) («Туризм тўғрисида»ги Конун 3-моддасининг иккичи хатбошиси).

Конуннинг юқорида баён этилган қоидаларига асосланилса, турист – доимий истиқомат жойидан соғломлаштириш, маърифий, касбий-амалий ёки бошқа мақсадларда борилган жойда (мамлакатда) ҳақ тўланадиган фаолият билан шуғулланмаган узоги билан бир йил муддатга жўнаб кетган жисмоний шахс. Шу тариқа рес-

публикамизга дам олиш, даволаниш ёки хизмат сафари билан келган чет элликлар ёки юқорида кўрсатилган мақсадларда бошқа минтақага кетаётган давлатимиз фуқаролари ҳам «турист» тушунчasi билан қамраб олинади. Мазкур жойда яшовчи Үзбекистон фуқаросининг худди шу ердаги меҳмонхонага вактнча кўчиб келиши ягона истиносидир. Бундан ҳар қандай меҳмонхонага лицензия керак деган хуносага келиб чиқади, чунки у фақат мазкур жойда (шаҳарда) яшовчиларга эмас, балки барча шахсларга хизмат кўрсатади.

Фикримизча, меҳмонхона асосан хоналар тақдим этиш ва уларга хизмат кўрсатиши билан шуғулланиши боис, моҳиятга кўра, бу талаб учналик тўғри эмас. Шу сабабли меҳмонхона хизматлари билан бир қаторда, масалан, экскурсиялар, саёҳатлар ва туризм соҳасига тегишили бошқа хизматлар кўрсатилган тақдирдагина ундан туристик фаолиятни амалга ошириш ҳукуқига лицензия талаб қилиш асослиdir. Шу боис туристик фаолиятни ва унга турдос соҳаларни тартибга солувчи мөъёлардаги зид холатларни йўқотиш учун ушбу мөъёрий-ҳукуқий ҳужжатларни бир-бира ги мувофиқлаштириш ва меҳмонхоналигин лицензия олиши заруратини хизматлар кўрсатиладиган субъектлар билан эмас, балки улар кўрсатадиган хизматларнинг хусусияти билан боғлаш максадга мувофиқдир.

Елена ЕРМОХИНА,
«Norma» МЧЖ эксперт-юристи.

Реклама

NORMA Электрон маълумотнома тизими

КОРХОНА ЮРИСТИ

Харид килиш масалалари бўйича куйидагиларга мурожаат килинг:
Тошкент ш., М.Улугбек тумани, Ҳ.Олимжон майдони, 10а-үй.<

Мутахассис шархи

Вазирлар Маҳкамаси томонидан шу йил 3 февралда қабул қилинган "Коммунал ҳужалиги тизимида табиатни муҳофаза қилиш фаолиятини яхшилашга доир күшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги 11-сон қарор¹ (бундан бўён матнда Қарор деб юритилади) коммунал ҳужалиги корхоналарининг фаолиятини, табиатдан фойдаланиш механизмини такомиллаштиришга, табии мұхитни соғломлаштиришга, водопровод-канализация тармоқлари ишини ва ҳолатини яхшилашга қаратилган. Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Иқтисодиёт, Молия вазирликлари, "Ўзкоммунхизмат" агентлиги ташаббуси билан ишлаб қиқилган мазкур ҳужжатга биноан юридик шахс ташкил этмаган ҳолда тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланётган, ишлаб чиқариш оқава сувларини коммунал канализация тармоқларига чиқариб ташлаётган юридик ва жисмоний шахслар атроф табии мұхитни ифлослантирганини ва Ўзбекистон Республикаси ҳудудига ифлослантирувчи моддаларни нормативдан ортиқча чиқариб ташлаган ҳолда чиқиндиларни жойлаштирганини учун компенсация тўловларини тўловчилар деб белгиланган.

Қарор қабул қилиниши зарурини сабаблари ҳамда мазкур ҳужжатни амалга оширишнинг ўзига хос ҳусусиятлари ҳақида Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитасининг нормалаштириш гурӯҳи раҳбари Галия АМИРОВА қўйидагиларни гапириб берди.

ИФЛОСЛАНТИРГАН – ТОВОН ТЎЛАЙДИ

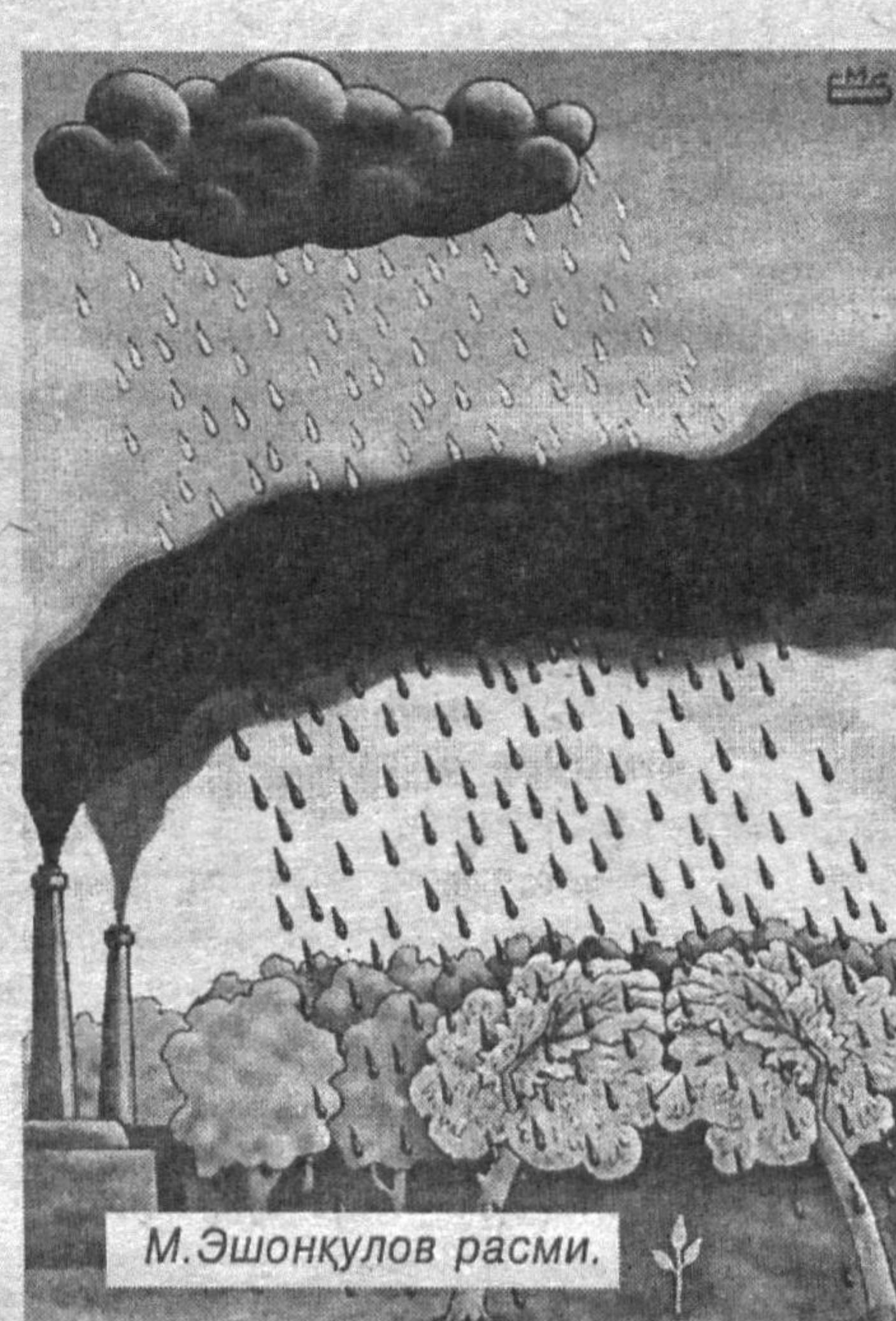
МУҲИТ ТОЗАЛИГИ ЧУН КУРАШ

– Энг аввало шуни таъкидлаш керакки, барча ҳужалик юритувчи субъектлар қандайдир йўсунда атроф мұхитга таъсир ўтказади. Баъзилар ўз фаолияти мобайнида чиқиндилар ҳосил этади ва бу чиқиндилар тупроқка, атмосферага салбий таъсир этади. Яна кимлардир сув манбаларига ифлослантирувчи моддаларни чиқариб ташлайдилар ёки оқизадилар. Атроф мұхитга салбий таъсир этганлик учун табиатдан фойдаланувчиларнинг ўзига хос тўлови мажбурий компенсация тўлови ҳисбланади. Тўловларнинг каттагина қисми жиддий экологик муаммоларни ҳал этишига йўналтирилади.

Кейинги йилларда тадбиркорлик равнақ топиб бориши билан «Сувсоз» давлат ишлаб чиқариш трестининг коммунал канализация тармоқлари чекига тушаётган юк ортиб кетди. Ифлослантирувчи моддалар концентрацияси меъеридан ортиқ бўлган ишлаб чиқариш оқава сувларини бундай тармоқларга чиқариб ташлаётган аборентлар сони анча кўпайди. Коммунал канализация тармоқла-

ридан сув оқимлари табии манбага бориб тушишидан аввал «Сувсоз» иншоотларида тозаланади. Илгари бу иншоотлар коммунал ташламалар учунгина мўлжалланганди. Кейинчалик канализациядан саноат оқавалари учун ҳам фойдалана бошлидилар. Натижада трестнинг учала тозалаш станцияси кейинги йилларда ўз зиммасидаги вазифани бажаришни уddyалай олмаяпти. Чунки бу станциялар бунаقا ҳажмадиги ва бунчалик миқдордаги ифлосланган оқаваларни тозалашга мўлжалланмаган. Аввалилари, масалан, коммунал тармоқларга бориб тушган оқавалар таркибида оғир металлар, баъзи ўта заҳарли (токсик) моддалар йўқ эди. Нормативи кўра тозалаш иншотлари коммунал ташламаларни ўзиги билан 75 фоиз тозалашга қодир, ҳақиқатда эса уларнинг бу борараги иш кўрсаткичи 35 фоиз атрофида бўлмоқда. Тозаланиб улгурмаган бушка оқавалар ҳам табии манбаларга бориб кўшилмоқда ҳамда табии мұхитга, ахоли соғлиғига таҳдид юзага келишига сабабчи бўлмоқда.

Таркибидаги ифлослантирувчи моддалар нормативдан ортиқча бўлган оқаваларни коммунал-ка-

М.Эшонқулов расми.

нализация тармоғига ташлаганлиги учун тадбиркорлар жавобгарлиги якин-яқинларгача биронта ҳам ҳужжатда назарда тутилган эмасди. Улар «Сувсоз»га оқава сувларни шартнома асосида қабул қилиб олганлиги учун ҳақ тўлашарди, холос. Табиатни муҳофаза қилиш идо-

расига эса бу оқаваларни канализация тармоқларидан очик сув ҳавзаларига ким чиқариб ташлаётганлиги-ю, мазкур ташламаларнинг ҳажми ва сифатини аниқлаш мұхимроқ эди. Шу зайлар «Сувсоз» пойтахтимизни ифлослантирувчи йирик манбалидан бирига айланада борди ва компенсация тўловлари обьекти деб белгиланди. Компенсация тўловларини кўллаш Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси ҳудудида атроф табии мұхит ифлослантирилганлиги ва чиқиндилар жойлаштирилганлиги учун тўловлар тизимини такомиллаштириш тўғрисида»ги 2003 йил 1 майда қабул қилинган 199-сон қарори билан тартибиа солинади. Қарорга кўра канализация тармоқларига ишлаб чиқариш ташламаларни ташлаётган ёки оқизаётган аборентлар компенсация тўловларини тўловчи деб ҳисбланмасди.

«Сувсоз» трестининг баъзи аборентлари маҳаллий (локал) тозалаш тизимига эга. Ана шу тизимдан ўтиб коммунал канализацияга чиқариб ташланаётган оқавалар сифати белгиланган нормативларга мувофиқ бўлиши керак. Таассуфки, маҳаллий тозалаш тизимлари баъзи жойда яхши ишламоқда, бушка жойда кўнгилдагидек ишламайти. Натижада коммунал канализация тармоқларига, шунингдек тозалаш станцияларига етарлича тозаланмаган сув келиб тушмоқда ва бу ҳол тозалаш станциялари тез-тез ишдан чиқишига сабабчи бўлмоқда, оқава таркибидаги ифлослантирувчи моддаларни тўлигича ушлаб қолишга имкон бермаяти.

Ана шуларнинг ҳаммаси тозалаш иншоотларини, канализация тармоқларини тубдан реконструкция ва модернизация қилиш масаласини кун тартибига кўндаланг қилиб қўйди. Бироқ кatta миқдорда компенсация тўловлари ҳисбланганлиги учун «Сувсоз» давлат ишлаб чиқариш трести қарзлари ўғандан ўсиг борди. Трест ўз инфратузилмасини техник жиҳатдан янгилаш лойиҳасини амалга оши-

¹Қарор «Норма маслаҳатчи»нинг 2010 йил 15 февралдаги 7 (240)-сонидаги ҳужжатлар пакетида ўзлон қилинган.

²Ишлаб чиқариш оқава сувларини қабул қилиш қоидалари ҳамда ифлослантирувчи моддаларнинг Ўзбекистон Республикаси шаҳарлари ва бушка ахоли пунктларининг коммунал канализация тармоқларига нормативдан ортиқча оқизилганлиги учун компенсация тўловларини ҳисблаш тартиби (қарорга 1-илова, бундан бўён матнда Қоидалар юритилади).

³Вазирлар Маҳкамасининг 2003 йил 1 майдаги 199-сон қарорига 5-илова.

⁴Қоидаларга 1-илова.

⁵Қоидаларга 2-илова.

ришга қурби келмай қолди. Оқибатда «Сувсоз» ўз аборентлари мөъридан ортиқча ифлослантирганик учун экологик тўловларни мустақил тўловчилар бўлиб қолиши ҳамда ифлослантирувчи моддаларни белгиланган нормада ва нормадан ташқари чиқариб ташлаганлик ўртасидаги тафовут ҳақини тўловчилар бўлиб қолиши ҳусусидаги таклиф билан ҳукуматга мурожаат этди. Бу таклифи бошқа идоралар ҳам кўллаб-куватлаб чиқдилар, негаки янги механизмни амалиётга жорий этиши экологик ва иқтисодий зарурат тақозоси эди. Муаммо ечимиға ёндашув жаҳон амалиётига ҳар тарафлама мос, бинобарин ифлослантирган товоң тўлаши шарт. Бошқача қилиб айтадиганда, «Сувсоз»нинг барча аборентлари канализацияга чиқариб ташлаётган оқава сувлари таркибидаги ифлослантирувчи моддалар нормативдан ортиқча эканлигини компенсация қилишлари даркор.

Ана шу механизм маҳаллий тозалаш тизимлари ишни соз ҳолда йўлга кўйган, канализация тармоқларига чиқариб ташланаётган ишлаб чиқариш оқава сувлари белгиланган коммунал-экологик нормативларга мувофиқ бўлишига эришган корхоналарни рағбатлантирмоғи керак. Тадбиркорлик субъектлари оқаваларни охиригача тозалаб улгурмаганлик учун ҳақ тўлайдиган фурсат келди. Янги регламент канализация тармоқларидан фойдаланаётган ҳужалик юритувчи субъектларни раҳбарлари ҳамда муассисларини ўз зиммаларидағи экологик жавобгарлик ҳақида йўлаб кўришига ундишдиган восита бўлиб қолади. Улар янада фаол тарзда экологик сиёсат ўтила бориб, компенсация тўловлари миқдорини анчагина камайтиришлари мумкин. Бу ҳол «Сувсоз»га маблағларни табиатни муҳофаза қилишга қаратилган чора-тадбирлар ўтиши учун бўшабти олиш имконини беради.

ЯНГИ МЕХАНИЗМ ҚАНДАЙ ИШЛАЙДИ?

Қарорга мувофиқ «Сувсоз» давлат ишлаб чиқариш трести тадбиркорлик фаолияти асносидаги ишлаб чиқариш оқава сувларини коммунал канализация тармоқларига чиқариб ташлаш билан шуғуланаётган юридик ва жисмоний шахслар рўйхатини аниқлаб олди. Унга мингдан ортиқ аборент юритилди. Тўғри, буларнинг ҳаммаси чиқариб ташланаётган оқава сувларда ифлослантирувчи моддаларни тўлигича ушлаб қолишга имкон бермаяти.

Ана шуларнинг ҳаммаси тозалаш иншоотларини, канализация тармоқларини тубдан реконструкция ва модернизация қилиш масаласини кун тартибига кўндаланг қилиб қўйди. Бироқ кatta миқдорда компенсация тўловлари ҳисбланганлиги учун «Сувсоз» давлат ишлаб чиқариш трести қарзлари ўғандан ўсиг борди. Трест ўз инфратузилмасини техник жиҳатдан янгилаш лойиҳасини амалга оши-

6-бетда

ИФЛОСЛАНТИРУВЧИ МОДДАЛАРНИНГ ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ КОММУНАЛ КАНАЛИЗАЦИЯ ТАРМОФИГА НОРМАТИВДАН ОРТИҚЧА ОҚИЗИЛГАНЛИГИ УЧУН КОМПЕНСАЦИЯ ТЎЛОВЛАРИ ХИСОБ-КИТОБИ

Хисоб-китоблар Тошкент шаҳар коммунал канализация тармоғи аборентлари томонидан амалга оширилади. Бундай аборентларнинг рўйхати «Сувсоз» давлат ишлаб чиқариш трести томонидан тақдим этилади ва шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси билан келишиб олини нади (бундан бўён матнда рўйхат деб юритилади). «Сувсоз» трестининг ихтиослаштирилган кимёвий водопровод-канализация лабораторияси маълумотларига қараганда, рўйхатда аборентлар Ишлаб чиқариш оқава сувларини қабул қилиш қоидалари ҳамда ифлослантирувчи моддаларнинг Ўзбекистон Республикаси шаҳарлари ва бушка ахоли пунктларининг коммунал канализация тармоқларига нормативдан ортиқча оқизилганлиги учун компенсация тўловларини ҳисблаш тартиби 1 ва 2-иловадарда назарда тутилган коммунал канализация тармоқларига чиқариб ташлаётган ишлаб чиқариш оқава сувлари таркибидаги ифлослантирувчи моддалар концентрацияси йўл кўйиладиган даражадан ортиқча эканлигига оид маълумотлар келтирилмоқда.

Нормативдан ортиқча ташлама массаси ҳисоб-китоби, оқава сифати текширилган санадан қатни назар, йилнинг бутун чораги юзасидан чиқарилади, бунда мазкур даврда канализация тармоғига чиқариб ташланган сув ҳажмига асосланади.

МИСОЛ. Ифлослантирувчи моддалар ташламаси массаси концентрацияни ташлама ҳаж-

мига кўпайтириш йўли билан аниқланади. Хлоридларнинг ҳақиқатда концентрацияси 1 куб метрга 516,15 г ни, ташлама ҳажми 49 617 куб метрни ташкил этади. Бунда хлоридларнинг ҳақиқатда ташланган массаси кўйидагига тенг: $(516,15 \times 49 617) / 1 000 000 =$ иилига 25,6 т. Хлоридларнинг норматив концентрацияси ҳар куб метрга 350 г ни (1-илова), ташлама ҳажми 49 617 куб метрни ташкил этади. **Норматив ташлама массаси кўйидагига тенг:** $(350 \times 49 617) / 1 000 000 =$ иилига 17,4 т. Хлоридларнинг нормативдан ортиқча ташламаси массаси кўйидагига тенг: $25,6 - 17,4 =$ иилига 8,2 т.

Компенсация тўловлари суммаси нормативдан ортиқча массаси (тонна ҳисобида) бир тонна учун тўлов миқдорига (сўм ҳисобида) ҳамда 1-иловада, ўта токсик моддалар учун эса 2-иловада назарда тутилган ортиқ борувчи коэффициента кўпайтириш йўли билан чиқарилади.

Хлоридлар учун ортиқ борувчи коэффициент 2 га тенг (1-илова). Бир тонна хлоридлар учун тўлов миқдори 124,8 сўмга тенг (Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 6 февралдаги «Табиатдан маҳсус фойдаланганлик учун тўловлар тизимини такомиллаштириш тўғрисида»ги 15-сон қарорига 3-илова). Нормативдан ортиқча оқизилганлиги учун компенсация тўлови суммаси кўйидаги тартибида аниқланади:

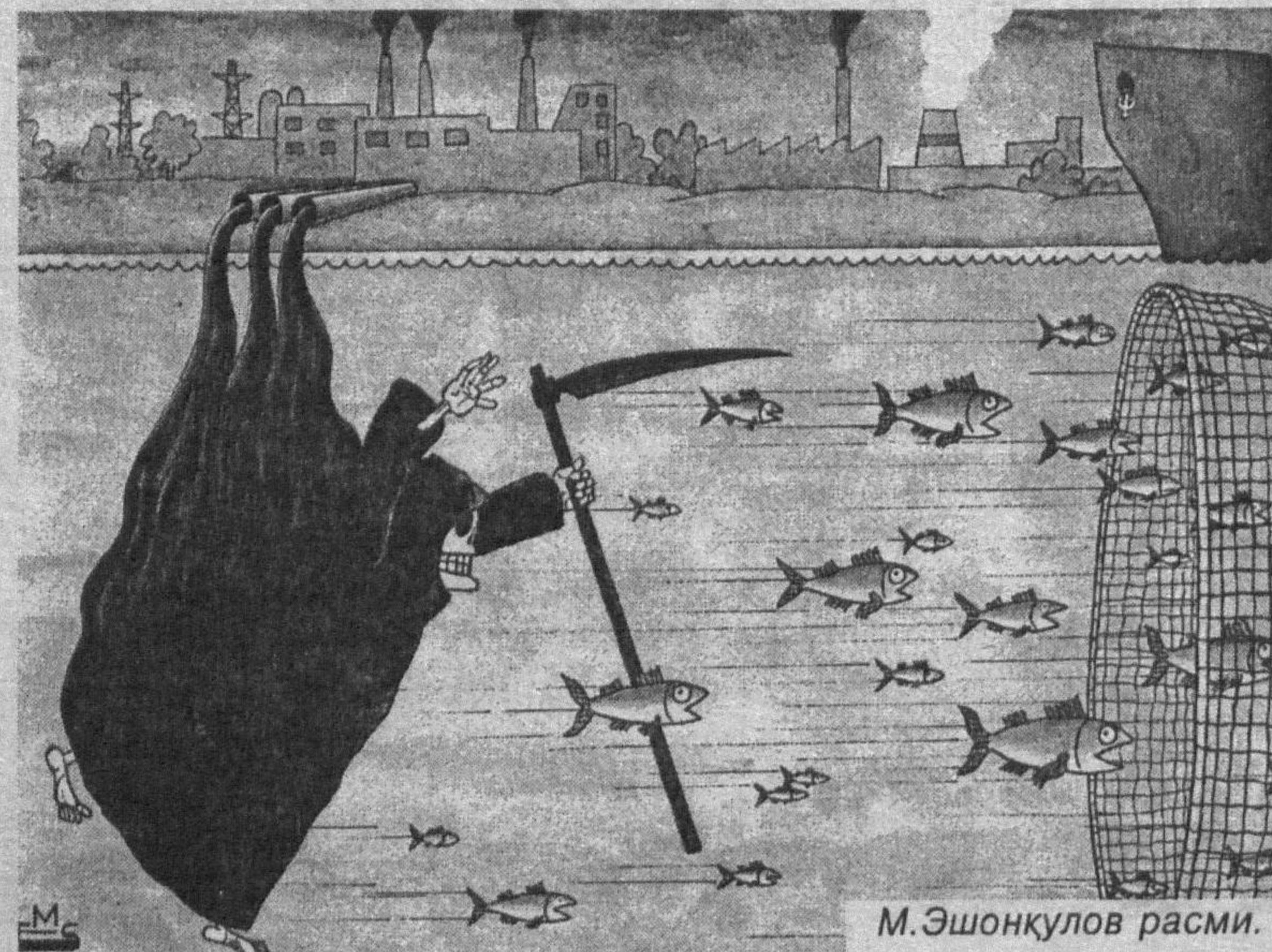
$$8,2 \times 124,8 \times 2 = 2 046,72 \text{ сўм}$$

ИФЛОСЛАНТИРГАН – ТОВОН ТҮЛАЙДИ

5-бетда маший оқава сувлар билан ифлослантиришдан муҳофаза қилишга, шунингдек тозалаш иншотлари иши самардорлигини оширишга қартилган. Ана шу қоидаларга кўра «Сувсоз» трестиининг ихтисослаштирилган лабораториялари ишлаб чиқариш оқава сувлари сифатини текшира бориб, компенсация тўловлари тўловчиларини аниқлаб бермокликлари лозим.

Ана шу йўналишдаги улкан ишларга водопровод-канализация корхоналари фаолиятини мувофиқластириб бориш ва уларга услубий ёрдам кўрсатиш жиҳатидан шаҳар табиатни муҳофаза қилиш кўмитасининг ихтисослаштирилган аналитик назорат инспекцияси ҳам кўшилишга ҳақли. Бу инспекция абонентлар ишлаб чиқариш оқава сувларини коммунал канализация тармоқларига чиқариб ташлашидан олдин уларнинг тозаланганлик сифатини ой сайн мониторинг қилиб боради. Мониторинг Назорат қиувчи органлар фаолиятини мувофиқластириш бўйича республика кенгашининг худудий комиссиялари билан келишилмаган ҳолда олиб борилади. Мазкур инспекция ишлаб чиқариш оқава сувлари сифат таркибини белгиловчи лаборатория таҳлиллари ишончлилиги борасида «Сувсоз» билан унинг абонентлари ўртасида келишмовчиликлар келиб чиқсан тақдирда ҳакамлик вазифасини ҳам ўтади.

Коммунал канализация тармоқларига чиқариб ташланган ишлаб чиқариш ташламалари таркибидаги ифлослантирувчи моддалар белгиланган нормативдан ортиқча эканлиги аниқланган тақдирда «Сувсоз» трести абонентларни ва шаҳар табиатни муҳофаза қилиш кўмитасини ташламаларнинг си-

М. Эшонкулов расми.

фат таркиби ва ҳажми ҳақида хайдор этади. Тадбиркорлар ана шу ахборот асосида Ўзбекистон Республикаси худудида атроф табиий муҳит ифлослантирилганлиги ва чиқиндилар жойлаштирилганлиги учун компенсация тўловларини қўллаш тартиби тўғрисидаги низомга³ мувофиқ компенсация тўловлари миқдорини ўзлари ҳисоблаб чиқишилари керак. Табиатни муҳофаза қилиш идораси мутахассислари бу ҳисоб-китобларни текшириб кўргач, компенсация тўловларини ҳисоблаб ёзадилар. Янги тартибига кўра, агар канализация тармогига чиқариб ташланган ишлаб чиқариш оқава сувлари таркибида ифлослантирувчи моддалар Коммунал канализация тармоқларига ишлаб чиқариш оқава сувлари ташламаларида ифлослантирувчи моддаларнинг йўл кўйиладиган даражада концентрацияси нормативларида⁴ назарда тутилганидан ортиқча эканлиги маълум бўлса,

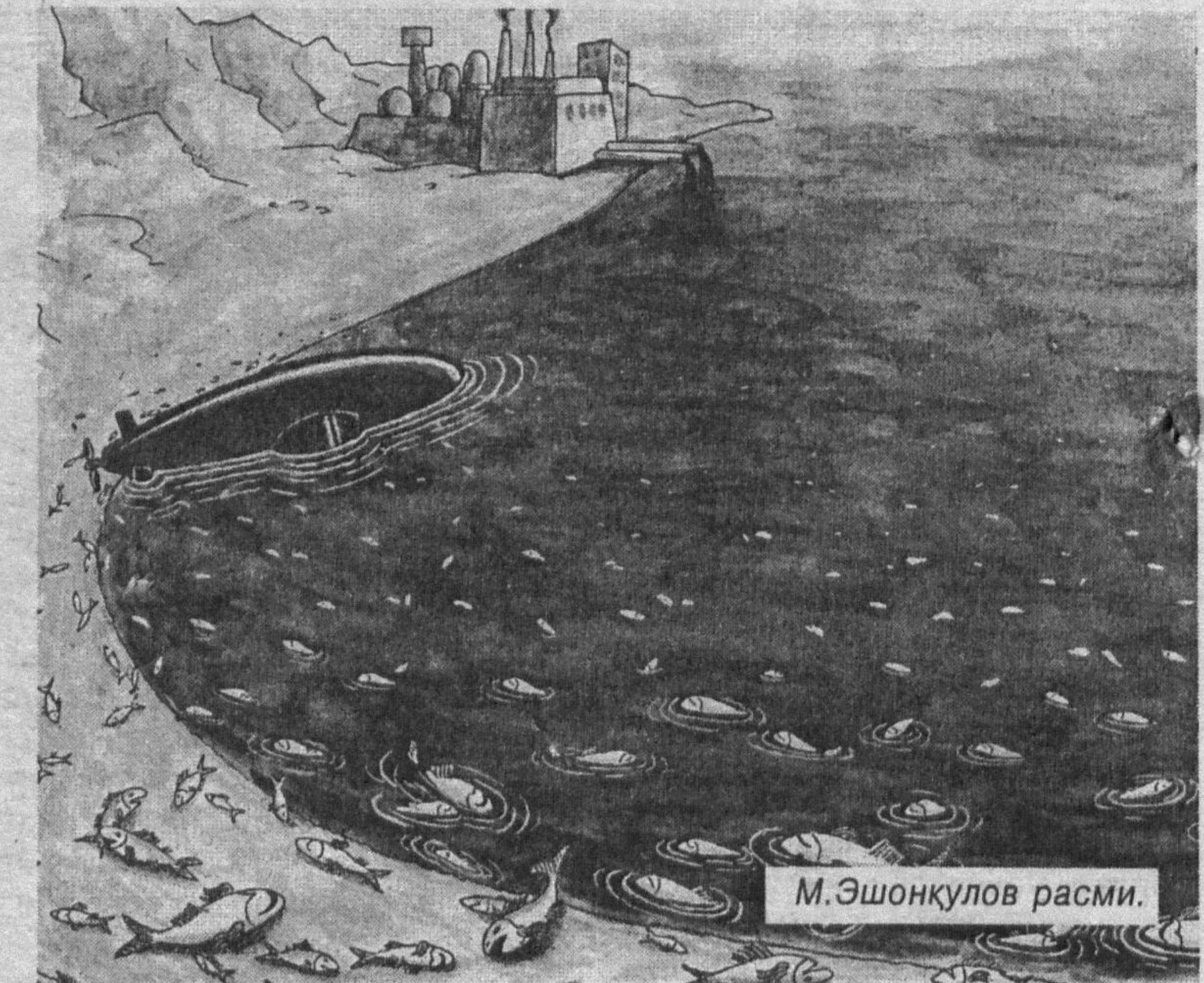
2 коэффициенти қўлланилади. Ўта токсик ифлослантирувчи моддалар рўйхатидаги⁵ белгиланганидан ортиқча бўлса, 5 ва ундан ортиқ коэффициент қўлланилади.

Биз корхоналар билан икки тарафлама алоқани йўлга кўйишимиз, улар чиқариб ташланётган ишлаб чиқариш оқава сувларида ифлослантирувчи моддалар белгиланган нормативдан ортиқча эканлиги аниқланганидан кейин ҳисоб-китоб қилишиларига эришмогимиз керак. Бу шаҳар табиатни муҳофаза қилиш кўмитаси учун ҳам, «Сувсоз» ва унинг абонентлари учун ҳам мутлақо янги механизм бўлганини сабабли уни амалга ошириш билан боғлиқ қатор масалалар келиб чиқмоқда. Масалан, тадбиркорларни компенсация тўловлари қайси пайтдан эътиборан амалга оширилиши лозимлиги масаласи қизиқтиради ва улар жумладан, «Сувсоз» вакиллари бизга 15 февральда ташриф буюришган эди,

компенсация тўловларини қайси санадан бошлаб тўлашимиз лозим?», – деб сўрашади. «Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамаси тўғрисида⁶ Конунга (2003 йил 29 августрда 524-II-сон Конун таҳририда) мувофиқ хукумат қарори имзоланган кундан эътиборан кучга киради. Бинобарин, тўловлар 2010 йил 3 февральдан эътиборан ҳисобланмоги лозим. Демак, Йилнинг биринчи чорагида уларни тўлиқ бўлмаган

пенсия миқдори Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 6 февральдаги 15-сон қарорида белгилаб берилмаган, шу сабабли у хисобга кирмай қолмоқда. Механизмни амалиётта жорий этиш ва уни ишлатиш жараёнида бошқа масалалар ҳам келиб чиқиши мумкин.

Коммунал канализация тармоқларига ифлослантирувчи моддаларни белгиланган нормативдан ортиқча ташлаганлик учун ундириб олинадиган маблағлар куйидаги

М. Эшонкулов расми.

2 ой ҳисобидан, кейинчалик эса йил чораги учун тўла миқдорда шу даврда амалга оширилган ташламалар ҳажмини ҳисоблаб чиқиш асосида ҳисоблаб ёзилади.

Тўлов миқдорини ҳисоблашда ҳам саволлар чиқмоқда. Масалан, озиқовқат саноати корхоналари учун кислороднинг кимёвий истеъмоли деган кўрсаткич мавжуд. Ифлослантирганликнинг ана шу тури учун ком-

тартибда тақсимланади: 50 фоизи Табиатни муҳофаза қилиш жамғарасига ва 50 фоизи республика бюджетига йўлланади.

Интервьюни мухабиримиз
Ирина ГРЕБЕНЮК
олиб борди.
Муаллиф фотоси.

Шунақаси ҳам бўлади

СОЛИҚ СОЛИШДАГИ АФСОНА ВА ФАРОЙИБ ГАПЛАР

СОЛИҚДАН БЎЙИН ТОВЛАГАН – УМРБОД ҚАМОҚҖА

Ички даромадлар хизмати вакиллари ҳамда Америкадаги бир қанча иқтисодчиларнинг маълумотларига қараганда, 1,5 трлн доллар ҳажмидаги АҚШ федерал бюджети солик тўловчилар ўз даромадларини яширганлиги оқибатида ҳар йили таҳминан 100 млрд доллардан маҳрум бўлмоқда. АҚШ аҳолиси ўрта ҳисобда давлат ғазнасига тўланиши лозим бўлган ҳар бир доллардан 15 центини тўламайди. Америкада соликларни тўлашдан бўйин товлаш анча оғир жиноят саналади. Бунинг учун бир йилгача муддатга қамоқ, ва 10 минг долларгача жарима билан жазоланади. Конун муттасил равиша бузилган тақдирда умрбод қамоқ жазосига қадар қаттиқ чора қўлланилиши мумкин.

АРАБЧА РАҚС УЧУН СОЛИҚ

Мисрда арабча ракс ижро чилари ҳар йили давлатга 900 млн Миср фунти (таҳминан 164 млн АҚШ доллари – таҳририят) миқдорида даромад солиги тўлайдилар. Раққосалар бу билан давлат ғазнасини тўлдириувчилар силсиласида бешинчи погонада туришади (бу борада Сувайш канали биринчи ўринни эгаллайди, кейинги ўринларда туризм, нефть ҳамда пахта экспорти туради). Арабча раксда тенги йўқ машҳур раққоса Фифи Абдо Мисрда жисмоний шахслар орасида энг пешқадам солик тўловчи ҳисобланади. У 1993-1996 йилларда 4,5 млн Миср фунти миқдоридаги даромаддан солик тўлаган.

ФИРИБГАРЛИК

Англияда солик борасидаги энг йирик фирибгарлик 1993 йили фош этилган эди. Ўшанда «Ниссан» корпорациясининг Буюк Британиядаги қарийб 140 млн фунт стерлинг миқдоридаги фойдаси Швейцария банкидаги ҳисобварагига ўтказилган. Натижада Британия ғазнаси солик борасида 97 млн фунт стерлингдан маҳрум бўлган эди. Ана шу иш бўйича хукм қилинганлар орасида «Ниссан» бошқаруви раисининг ўринбосари Майкл Хант ҳам бор: у 8 йиллик қамоқ жазосига хукм этилган.

Интернет тармоғи материаллари асосида.

«Республика Кўчмас мулк биржаси» ЁАЖ ва унинг вилоят филиалларида бошланғич баҳоси ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига тақлиф этади!

64, 8 (362) 226-43-64. Лицензия: DB 001 №000004.

III. РКМБ Андижон вилояти филиалининг аукцион савдосига Асака туман СИБ томонидан 2007 йил 21 ноябрдаги 17-0702-6847-сонли ижро варақасига асосан хатланган Асака т., Илғор ҚФЙ, Ахтаки саноат худудида жойлашган «Қишлоқхўжаликкимё» ОАЖга қарашли: А, Б, Е, XX1, З, Н, Г, Д, С, Т, У, О1, Р-литерлардаги бино-иншоётлари, бетон асфальт йўлак, ўрама девор ҳамда 3 дона темир раввоти билан, қурилиш майдони 16 059,2 кв. м, бошланғич баҳоси - 443 578 443 сўм.

Аукцион савдоси 2010 йил 1 июнь куни соат 11.00 да бўлиб ўтади.

Талабгорлар дикқатига! Юқоридаги мулк 2010 йил 1 июндаги савдода сотилмаган тақдирда, мазкур мулкни сотиш юзасидан тақорий савдо 2010 йилнинг 22 июнь куни ўтишини олдиндан маълум қиласиз.

Савдода қатнашиш учун талабгорлар мулк бошланғич баҳосининг 10 фоизидан кам бўлмаган миқдорда закалат пулини тўлов ҳужжатида ижро ҳужжати раками ва санасини кўрсатган ҳолда РКМБ Андижон вилоят филиалининг «Асакабанк» вилоят бўлими (МФО: 00069, ИНН: 200933850, х/р: 22622000200571452003)га тўлашлари шарт. Манзил: Навоий шоҳхўчаси, 30-үй. Телефон: (8-374) 224-48-53.

Юқорида кўрсатилган мол-мулклар билан тақиши суд ижро чилари бўлими вакили иштирокида бевосита жойига чиқиб танишиш мумкин. Аукцион савдосида иштирок этиш учун талабгорлардан аризаларни қабул қилиш аукцион савдосига бир кун колгандага тўхтатилади.

Дикқат!

Республика Кўчмас мулк биржаси ва унинг худудий филиаллари бюджет ташкилотлари ҳамда давлат унитар корхоналари мол-мулкларининг оммавий савдоларини ташкил этишини алоҳида маълум қиласиз.

Оммавий савдолар мулк эгасининг ихтиёрига кўра бевосита жойларга чиқиб ўтказилиши мумкин. www.rkmb.uz. Лицензия: DB 001 №000004.

TOP

ЭНГ ЯХСИСИНИ ТОП!

«Норма маслачатор» N 17 (250)

2010 йил 27 апрель

SANAY Co.Ltd

“SANAY” КК Хитой ва Италияда ишлаб чиқарилган юқори сифатли

КАФЕЛЬ

сотади, ўлчами 60x60, 45x45, 40x40

Буюртма бўйича Хитойдан ҳар қандай ускунани етказиб берамиз

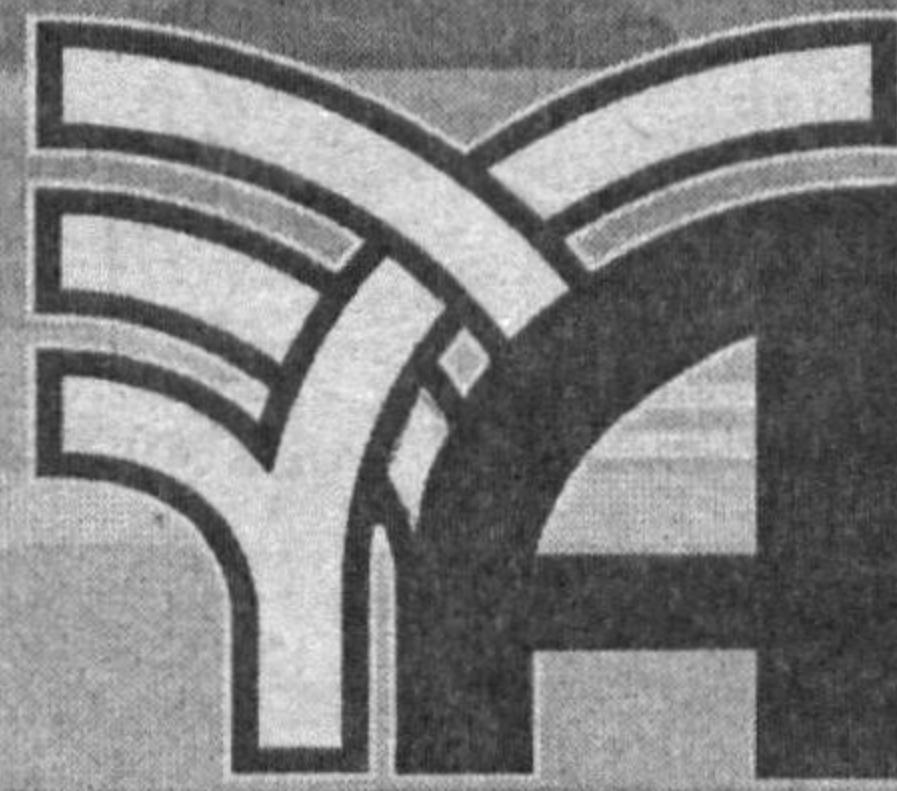
Товар сертификатланган
Хизматлар лицензияланганТошкентдаги
омбордан сотиладиТўлов – исталган
шаклда

pr_8-01-01

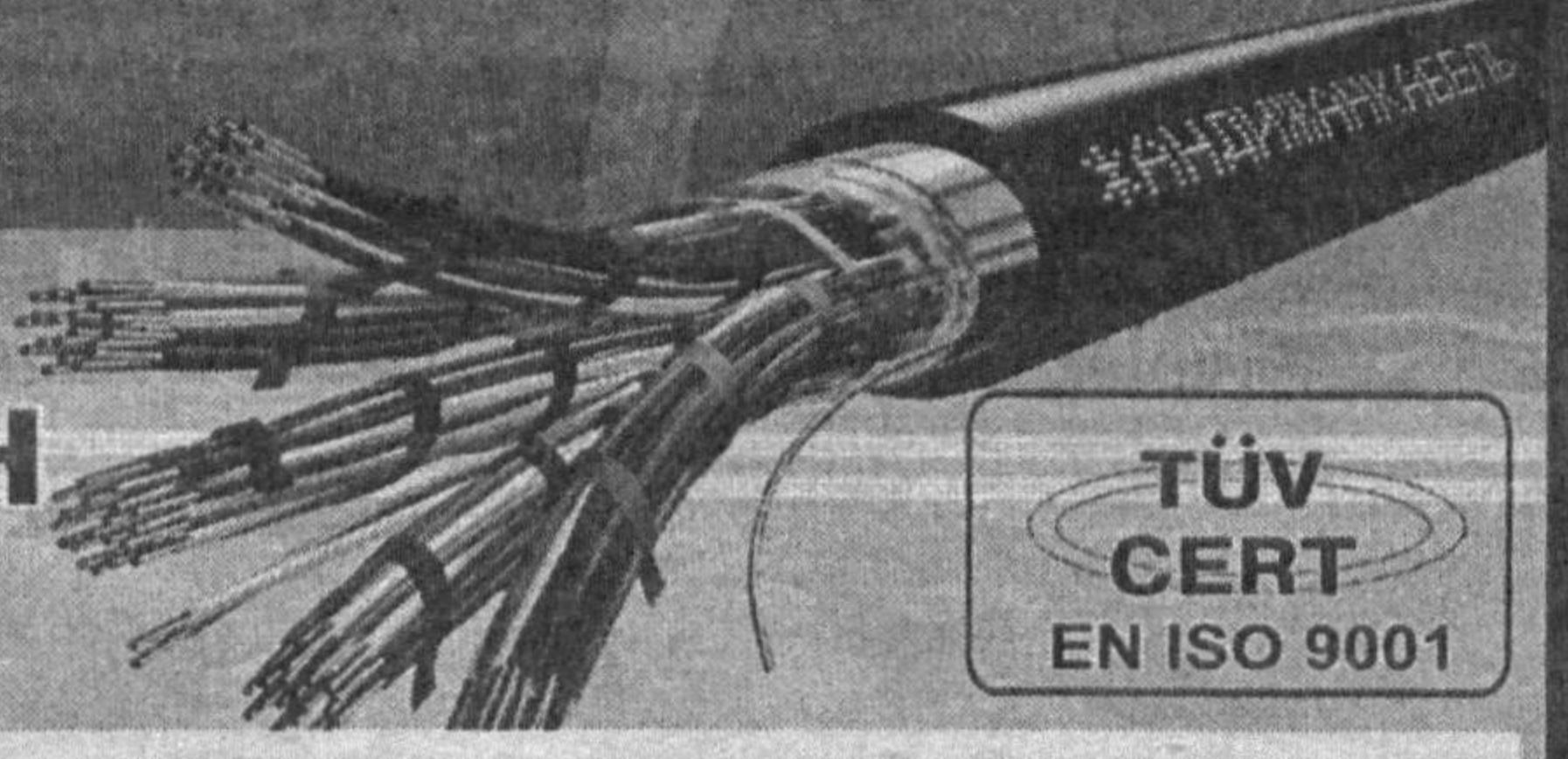

Тошкент ш., Ҳамза тумани,
Султонали Машҳадий кӯ., 210
(мўлжал – шампан винолари заводи).
Тел: 269-44-66, факс 269-44-33,
Уяли +99893 375-56-58.
E-mail: sanay_uz@yahoo.com

МДХдаги ЭНГ ЙИРИК ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИЛАРДАН БИРИ

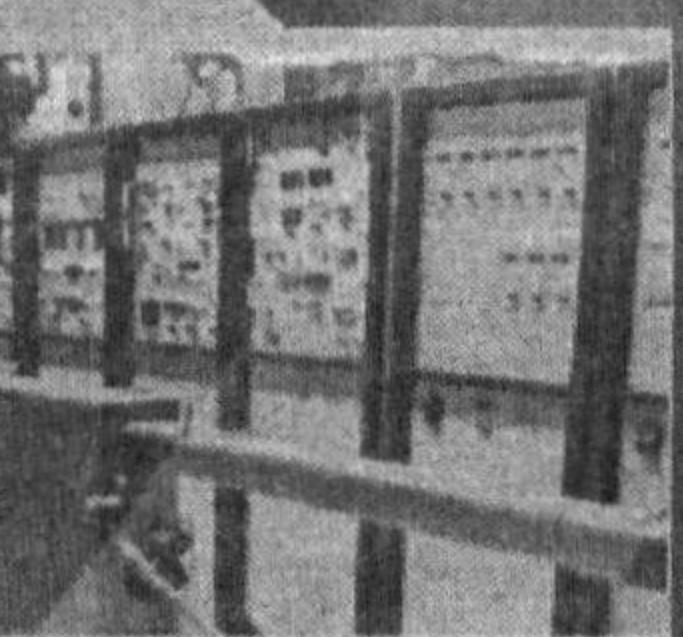
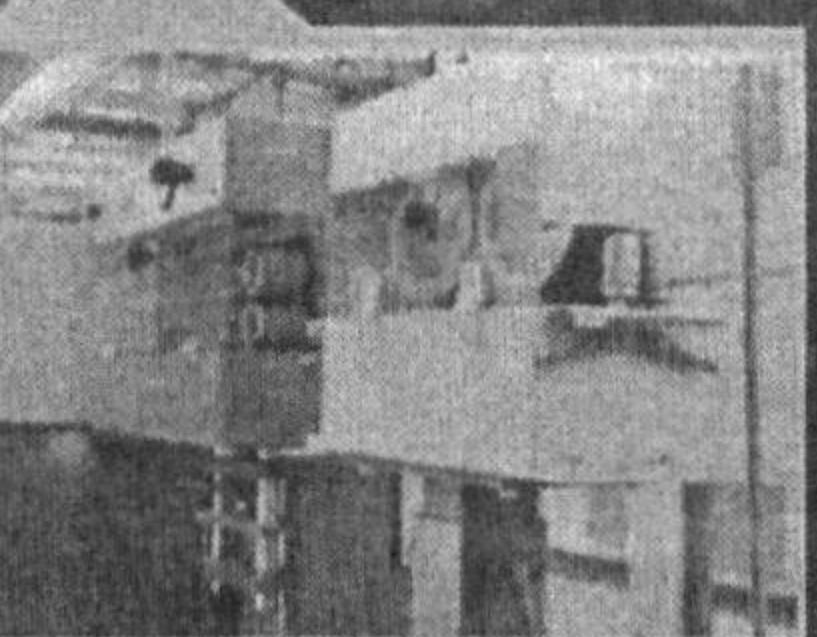
**НДИЖОН
КАБЕЛЬ
ЗАВОДИ**

TÜV
CERT
EN ISO 9001

ТОВАР СЕРТИФИКАТЛАНГАН

РЕАЛ НАРХЛАР БЎЙИЧА СИФАТ ВА КАФОЛАТ

Тошкент ш., М.Жалил кӯч., 92. Тел.: (99871) 150-11-77 (кўп тармокли), 150-55-66 e-mail: tashkent@ak.uz, www.cable.uz

Chevrolet NIVA

Ҳақиқий внедорожникнинг янги тури

166-10

Буюртмага

Расмий дилер: “Sanar” хусусий корхонаси www.sanar.uz
Манзил: Тошкент ш., У.Носир кӯч. (мўлжал – Жанубий вокзал, кичик ҳалқа йўли)
Тел.: (+99871) 140-00-61, (+99890) 317-67-97, 325-88-87

CHEVROLET

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2010 йил 6 апрелдаги 10-0916/3855(19)-сонли ҳал қилув қарорига асосан Сергели туманинадаги “FERAGRO” МЧЖ ҳамда 10-0916/3853(19)-сонли ҳал қилув қарорига асосан “DOUBLE SIDED TREND OF TRADE” МЧЖ банкрот деб эълон қилинди. Тугатиш бошқарувчиси этиб Сергели туман ДСИ ходими М.Ахмурзаева тайинланди. Корхоналарга тегиши думалоқ мухр ва бурчак тамғалари бекор қилинади. Кредиторлар эълон чиқсан кундан бошлаб 2 ой даомида куйидаги манзилга мурожаат этишлари мумкин: Тошкент ш., Сергели тумани, 3-мавзе, Янги Сергели кўчаси, ба-үй, Сергели туман ДСИ биноси, 6-хона. Тел.: 257-77-70, 257-74-51.

***

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2010 йил 23 марта 10-1005/3382-сонли қарорига асосан Сергели туманинадаги “METPLAST” ШК (СТИР 202982703; ОКОНХ 14839; юридик манзили: Тошкент ш., Сергели тумани, Нилуфар кўчаси, 16-үй) ҳамда 2010 йил 23 марта 10-1005/3381-сонли қарорига асосан “UZ BESLEVICI COLOR” МЧЖ шаклидаги КК (СТИР 204919491, ОКОНХ 13170; юридик манзили: Тошкент ш., Сергели тумани, Саадий кўчаси, 2-үй) бўйича тугатиш ишлари бошланган. Мазкур корхоналарнинг мухр ва бурчак штамплари бекор қилинади. Ушбу корхоналарнинг таъсис хужжатлари ва давлат рўйхатидан ўтганлиги тўғрисидаги гувоҳномалари йўқлиги сабабли бекор қилинади ҳамда фаолият юзасидан олинган лицензиялари бекор қилинади. Мазкур корхоналарнинг дебитор ва кредитор дъяволари куйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент ш., Янги Сергели кўчаси, 6-үй, Сергели туман ДСИ биноси, 3-қават, 3/3-хона.

***

Тошкент вилояти хўжалик судининг 2010 йил 25 марта 11-0919/20377-сонли ҳал қилув қарорига асосан Бекобод шаҳрида давлат рўйхатидан ўтган “Miramaks-stimul-servis” ХК (СТИР 300102995) банкрот деб эълон қилинди. Тугатиш бошқарувчиси этиб Бекобод шаҳар ДСИ ходими Б.Абдухалилов тайинланган. Мазкур корхонанинг таъсис хужжатлари, давлат рўйхатидан ўтказилсанлиги тўғрисидаги гувоҳномалари ҳамда думалоқ мухр ва бурчак тамғалари бекор қилинади. Корхоналарга нисбатан талаб ва таклифлар Бекобод шаҳар, Истиклол кўчаси, 40-үй, Бекобод шаҳар ДСИ биноси, 2-қават, 9-хонада қабул қилинади. Тел.: (8-370) 912-66-24. Суд мұхокамаси ҳамда навбатдаги кредиторлар йигилиши 2010 йил 28 апрель куни соат 15.00 да Бекобод шаҳар ДСИ биносида ўтказилади.

ЭНЕРГИЯНИ ТЕЖАШ МАҚСАДИДА

Компания издана
1350 000 сумдан бошлайди

QUVVAT® МАСЛУХИТИ ЧЕЛАНГАН ҲАЛИМИ
Ўзбекистон бозорида 12 йил

ЭЛЕКТРОН СУВ ҲИСОБЛАГИЧЛАР ИССИКЛИК ҲИСОБЛАГИЧЛАР SUMMATOR-3

Товарлар сертификатланган Хизматлар лицензияланган

Ангрен ш. +(99870) 662 44 77, +(99893) 182 46 57, Тошкент ш. +(99898) 300 22 67
E-mail: sales@quvvat.uz, web-site: www.quvvat.uz

112-09

“Интеграл стар” ХК тақлиф қилади

ЁФОЧ-ТАХТА МАТЕРИАЛЛАРИ

ассортиментда

Хизматлар лицензияланган
Товарлар сертификатланган

Тўлов - исталган шаклда

Тел. 303-16-46, факс 274-66-77

Ташкилот нақд пулсиз ҳисоб-китоб йўли билан қўйидагиларни сотади

♦ **ТИКИНЛИ АРМАТУРА: ЗУЛФИНЛАР, ВЕНТИЛЛАР, КЛАПАИЛАР, ЗАТВОРЛАР, КОНДЕНСАТ ҚАЙТАРГИЧЛАР, КРАНЛАР** (зангламайдиган, пўлат, чўян, алюминий, пластмассадан, гуммиранган)

♦ **ЛИФТЛАР 100 дан 5000 кг гача** (йўловчи, юқ ташувчилар)

- ♦ Фаворали арматура Ø 65/350
- ♦ Насос X-250-200-315 T, X-200-150-500 K-CD-УЗ НИС-500/100
- ♦ Электр, кўлда ишлайдиган насослар
- ♦ МСК 1000/350
- ♦ Электр таллар, кран-балкалар (кўлда ишлайдиган, электр)
- ♦ КТЦ, УКВ, КТН саноат кондиционерлари
- ♦ Дизель кўчма электр станцияси 60 кВт
- ♦ Муз генератори (30x30 мм ли кубиклар)
- ♦ “Россиянка” электр плиталари (4 конфоркали, духовкаси бор)
- ♦ Сув, будда ишлайдиган калориферлар, КИД, КБУ клапалари
- ♦ Гидрантлар, ўт ўчрувчилар инглари

Тел./факс 273-83-86, 273-95-90, 175-81-56 (уали). E-mail:kasp64@bk.ru

ART MEBEL GROUP

Офис ва уй учун

МЕБЕЛЬ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ

Мақбул нархларда
шинам мухит ҳосил қилинг!!!

Фирма мебель салонларимиз:

1. Тошкент универмаги (собиқ МУМ) – 3-кават
2. Беруний кўч., Б-1, 2-үй, 1-секция , (мўлжал – “Фунча” кинотеатри, “Тинчлик” м.б.)

057-10
Төлов – исталган шаклда
Товар сертификатланган

Тел./факс: (+99871) 244-86-31, 244-59-54, (+99898) 310-20-77 www.art-mebel.uz

Рўйхатлар

“Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2010 йил 14 апрелдаги қарорларига асосан Бектемир туманида рўйхатга олинган корхоналар РЎЙХАТИ

Корхона номи	Қарор рақами
“SABINA BONU NET” МЧЖ	10-1017/4786(21)
“UNITECHCOM” МЧЖ	10-1017/4787(21)
“MUQOBIL TECHNOLOGY” К	10-1017/4788(21)
“ZOMB MAX” МЧЖ	10-1017/4790(21)
“BEKTEMIR XISOB SERVIS” МЧЖ	10-1017/4791(21)
“KIM FLOW” ХК	10-1017/4792(21)
“DON UN RIZQ BARAKA” МЧЖ	10-1017/4793(21)
“ZOIR RIZQ TAOM” ХК	10-1017/4794(21)
“ILMIY LOYIHA QURILISH TA'MIRLASH” ХК	10-1017/4795(21)
“IKRAMOV IZZAT” ХК	10-1017/4796(21)
“AGRO SERVIS PLYUS” ХК	10-1017/4797(21)
“KOMIL TRADING KAPITAL” МЧЖ	10-1017/4798(21)
“AVRUZ” ХК	10-1017/4799(21)
“ACA BIZNES PRODUKTION” ХК	10-1017/4800(21)
“LAKE SIDE” ХК	10-1017/4801(21)
“BENIHOYAT BILISH” ХК	10-1017/4789(21)

Мазкур корхоналарнинг думалоқ мухри ва бурчак тамғалари бекор қилинади.

Кредиторларнинг дъяволарини тақдим этиш учун эълон босилган кундан бошлаб 2 ой муддат белгиланган. Кредиторлар дъяволари қўйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент ш., Бектемир тумани, Х.Бойқаро кўчаси, 2-үй. Тел. 295-02-80.

***

Тошкент шаҳар хўжалик судининг 2010 йил 14 апрелдаги ҳал қилув қарорларига асосан Мирзо Улуғбек туманидаги банкрот деб эътироф этилган ва тугатишга оид иш очилган корхоналар РЎЙХАТИ

Корхона номи	Қарор рақами
“SELF EMPLOYED” МЧЖ	10-1017/4877
“KOM JIHOZLASH” ШК	10-1017/4876
“SAYLOR GRAND” МЧЖ	10-1017/4875
“TEN TEPLO SERVIS” МЧЖ	10-1017/4873
“ERKIN YO'LCHI” МЧЖ	10-1017/4874
“FAN NASHRIYOT” ДК	10-1017/4872

Мазкур корхоналарнинг топширилмагна думалоқ мухр ва бурчак штамплари, корхоналарнинг давлат рўйхатидан ўтганлиги тўғрисидаги қарорлари ва таъсис хужжатларининг асл нусхалари бекор қилинди. Мазкур корхоналарга нисбатан талаб ва тақлифлар Бекобод шаҳар, Истиклол кўчаси, 40-үй, Бекобод шаҳар ДСИ биноси, 2-қават, 9-хонада қабул қилинади. Тел. 262-17-82.

УзР АВИНИГ 12.01.2005 йилдаги 991-сонли гувоҳномаси.
28.03.2008 йилдаги 00642-сонли лицензия.

"AMIR-AUDIT" МЧЖ

- Хамма турдаги аудиторлик хизматлари
- Бухгалтерия ҳисоботи ва баланс тузиш

Устав капиталимиз - УзРдаги 5000 ЭКИХДАН ортиқ
САР сертификатига эга аудиторлар керак.

Тел: 409-04-23. Факс: 294-77-48

"Аудит-ВАРН" МЧЖ

аудиторлик ташкилоти

ЎЗБЕКИСТОННИНГ БУТУН ҲУДУДИДА, БХМС ВА МХС БҮЙИЧА ИСТАЛГАН ТУРДАГИ АУДИТОРЛИК ТЕКШИРУВЛАРИНИ

126-10
УТКАЗАДИ

2008 йил 16 майдаги 000172-сон лицензия
Тел.: 8(371) 2762099, улла +99897 1192248
Тошкент ш., Бунёдкор кӯч., 42..
Тошкент вила., тел. +99897 4541684
Хиззах вила., Самарканд вила.,
тез.: +99897 7725296, +99897 1192248

"NAZORAT-AUDIT" МЧЖ

аудиторлик ташкилоти

МСнинг 28.07.2008 йилдаги 00067-сон лицензияси

Барча ҳўжалик юритувчи субъектларнинг аудиторлик текширувлари

Хизматлар ҳалқаро малакага эга аудиторлар томонидан кўрсатилади
e-mail: nazorat_audit@mail.ru
8-371-2794716, +99897 402-05-00
+99897 258-57-97, +99897 340-98-65
8-371-2794401

Рўйхатлар

* Тошкент шаҳар ҳўжалик суди томонидан Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 53-моддасига мувофиқ Яккасарой туманидаги тугатиш тўғрисидаги қарор қабул қилинган ва тугатиш ҳаракати бошланган корхоналар

Рўйхати

Корхона номи	Карор рақами	Санаси
"MUTIMEDIA ZONE" ХК	10-1020/2515	05.03.10
"SAGA FOOD" МЧЖ	10-1020/2517	05.03.10
"AMIRA ASTER" МЧЖ	10-1020/2518	05.03.10
"OMADLI NIGORA FAYZ" МЧЖ	10-1020/2519	05.03.10

***

"BRITANICA" МЧЖ	10-1005/3347(21)	17.03.10
"EKOTOMSTROY BIZNES" МЧЖ	10-1005/3348(21)	17.03.10

"EVRO BUILDING KONSTRUKTION		
"TASHKENT GROUP" МЧЖ	10-1005/3349(21)	17.03.10

"RADIANT PLYUS" МЧЖ	10-1005/3354(21)	17.03.10
"METLIFE SERVIS" МЧЖ	10-1005/3355(21)	17.03.10

"SALOM SAVDO" МЧЖ	10-1005/3356(21)	17.03.10
"VENTO KOREA" МЧЖ	10-1005/3357(21)	17.03.10

"TCE" МЧЖ	10-1005/3350(21)	17.03.10
"TEHNO STAL" МЧЖ	10-1005/3351(21)	17.03.10

"REAL YARN TRADERS" МЧЖ	10-1005/3352(21)	17.03.10
"SHIRAVAN	10-1005/3353(21)	17.03.10

***

"DAR ALAMAN" МЧЖ	10-1005/3353(21)	17.03.10
"HALOL PARDOZ QURILISH" ШК	10-1020/3130	24.03.10

***

"OVOS" МЧЖ	10-1020/3127	24.03.10
"SEOJEON HOLDINGS" МЧЖ	10-1020/3128	24.03.10

"ELVIRA-SERVIS" ХК	10-1020/3129	24.03.10
"ARIKON-LANE" МЧЖ	10-1020/3131	24.03.10

"VID-SERVIS" ХК	10-1020/3132	24.03.10
"ROSHAN-INVEST" МЧЖ	10-1020/3134	24.03.10

***

"BARAKA QURILISH		
"SERVIS" МЧЖ	10-1005/3669(21)	05.04.10

"TAB-M BUSINESS" МЧЖ	10-1005/3670(21)	05.04.10
"ROZA-TEMIR TA'MIRLASH" ХФ	10-1005/3671(21)	05.04.10

"NODIRA-TEXNOFARM" МЧЖ	10-1005/3668(21)	05.04.10
"FACTOR-LINE" МЧЖ	10-1005/3667(21)	05.04.10

***

"CAI CONSULTING" ШК	10-1005/3833(21)	05.04.10
"CHAND-EXPORT" МЧЖ	10-1005/3834(21)	05.04.10

"METALL TEXNO		
KONSTRUKTSIYA" МЧЖ	10-1005/3832(21)	05.04.10

"TOLSU TRADE" МЧЖ	10-1005/3831(21)	05.04.10
"INDUSTRIAL ENGINEERIRY MANAGEMENT" МЧЖ	10-1005/3830(21)	05.04.10

"УНИВЕРСАЛ" КООП	10-1005/3822(21)	05.04.10
"DRAS-ASIA" МЧЖ	10-1005/3821(21)	05.04.10

"RAD-XLID" ХФ	10-1005/3820(21)	05.04.10
"AVTOЭЛЕКТРОНИКА" КК	10-1005/3819(21)	05.04.10

"BONA DEA" ХК	10-1005/3818(21)	05.04.10
"FARAZ" МЧЖ	10-1005/3829(21)	05.04.10

"ARDOB" ХФ	10-1005/3828(21)	05.04.10
"AZIZ-JAYHUN" ХК	10-1005/3827(21)	05.04.10

"KOLORIT-TRADE BIZNES" ШК	10-1005/3826(21)	05.04.10
"CHEMISTRY SUP		